

Spraak- en taalontwikkeling bij zeer te vroeg geboren kinderen

Gepubliceerd: 20-06-2012 Laatste bijgewerkt: 19-08-2024

Primaire doelen: (1) beschrijven van de spraak- en taalontwikkeling van zeer te vroeg geboren kinderen op 2- en 4-jarige leeftijd, (2) identificeren van neonatale en sociale risicofactoren die samenhangen met spraak- en taalproblemen bij zeer te...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestart
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON56937

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Spraak- en taalontwikkeling bij zeer te vroeg geboren kinderen

Aandoening

- Overige aandoening

Synoniemen aandoening

spraakprobleem, taalprobleem

Aandoening

spraak- en taalontwikkeling, vroeggeboorte

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Erasmus Medical University Center Rotterdam

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: spraakontwikkeling, taalontwikkeling, zeer te vroeg geboren kinderen

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Uitkomstmaat taalontwikkeling:

- zinsontwikkelingsquotient bepaald met de Schlichting Test voor Taalproductie,

Test voor Zinsontwikkeling (meet morfosyntactische ontwikkeling).

Uitkomstmaat spraakontwikkeling:

- percentage correct uitgesproken medeklinkers bepaald met behulp van het

Logo-Art articulatieonderzoek (meet klankproductie ontwikkeling).

Secundaire uitkomstmaten

Uitkomstmaten die betrekking hebben op andere domeinen van de taalontwikkeling:

- woordontwikkelingsquotient bepaald met de Schlichting Test voor

Taalproductie, Test voor Woordontwikkeling (meet woordenschat).

- pseudowoordquotient bepaald met de Schlichting Test voor Taalproductie, Test

voor Pseudowoorden (meet fonologische vaardigheden).

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

In Nederland is ongeveer 2 tot 3 procent van de kinderen zeer te vroeg geboren (zwangerschapsduur <32 weken of een geboortegewicht <1500 gram). Meta-analyses tonen aan dat zeer te vroeg geboren kinderen een verhoogd risico hebben op problemen met de cognitieve en motorische ontwikkeling, de taalontwikkeling, het gedrag, en de schoolse vaardigheden gedurende de kinderleeftijd (Van Noort-van der Spek e.a., 2012; Wolke e.a., 1999; Bhutta e.a., 2002; Kieviet de e.a., 2009; Aarnoudse-Moens e.a., 2009). Ongeveer 20-40% van de te vroeg geboren kinderen, zonder grote handicaps zoals cerebrale parese, mentale

ontwikkelingsindex <70, of ernstige visus- en gehoorproblemen, ontwikkelt spraak- en taalproblemen (Wolke e.a., 1999). 24% van de zeer te vroeg geboren kinderen heeft geen normale spraak op 6-jarige leeftijd (Wolke et al, 1999). Tot nu toe is onvoldoende duidelijk hoe de spraak- en taalontwikkeling in de voorschoolse leeftijd verloopt en welke neonatale en omgevingsfactoren samenhangen met spraak- en taalproblemen bij aanvang van de basisschool bij zeer te vroeg geboren kinderen. Een adequate spraak- en taalontwikkeling is erg belangrijk voor de ontwikkeling van de schoolse vaardigheden en de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. Hille e.a. (2007) vonden dat op de leeftijd van 9 jaar, 19% van de zeer te vroeg geboren kinderen speciaal onderwijs volgen in vergelijking met 4.7% in de algemene populatie. Van de zeer te vroeg geboren kinderen die regulier onderwijs volgen, zit 32% op een lager niveau dan de leeftijdgenoten en 38% heeft extra begeleiding nodig (Hille e.a. 2007). Inzicht in het verloop van de spraak- en taalontwikkeling en de risicofactoren voor spraak- en taalproblemen bij zeer te vroeg geboren kinderen zijn van groot belang, omdat taalvaardigheid essentieel is bij het sociale en schoolse functioneren. Vroege en adequate behandeling van spraak- en taalproblemen in deze kwetsbare groep kan emotionele, sociale en leerproblemen voorkomen en de ontwikkeling van deze kinderen op lange termijn verbeteren, en zo de behoefte aan extra begeleiding verminderen (Beitchman e.a., 1996; Agt van der e.a., 2007).

Doel van het onderzoek

Primaire doelen: (1) beschrijven van de spraak- en taalontwikkeling van zeer te vroeg geboren kinderen op 2- en 4-jarige leeftijd, (2) identificeren van neonatale en sociale risicofactoren die samenhangen met spraak- en taalproblemen bij zeer te vroeg geboren kinderen op 4-jarige leeftijd, bij aanvang van de basisschool.

Secundaire doel: onderzoeken van de associatie tussen spraak- en taalproblemen en de cognitieve ontwikkeling, het gedrag en de gehoorfunctie bij zeer te vroeg geboren kinderen op 2- en 4-jarige leeftijd.

Onderzoeksopzet

Een prospectieve, cohort studie.

Inschatting van belasting en risico

Lasten:

Een bezoek aan het Erasmus MC-Sophia op 4-jarige leeftijd waarin de spraak- en taalontwikkeling en het gehoor worden onderzocht in maximaal 1 uur en 20 minuten.

Voordelen en risico's:

De zeer te vroeg geboren kinderen zullen worden onderzocht met gangbare, goed beoordeelde en gestandaardiseerde onderzoeksinstrumenten voor spraak- en

taalontwikkeling en gehoor, waarvan in de literatuur en de klinische praktijk geen risico's bekend zijn.

Contactpersonen

Publiek

Erasmus Medical University Center Rotterdam

Dr. Molewaterplein 60
3015 GJ Rotterdam
NL

Wetenschappelijk

Erasmus Medical University Center Rotterdam

Dr. Molewaterplein 60
3015 GJ Rotterdam
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Kinderen (2-11 jaar)

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Geboortegewicht <1500 gram, zwangerschapsduur <32 weken, geen
meerlingzwangerschap, Nederlandssprekende familieomgeving.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Ernstige sensorische problemen (namelijk blindheid of doofheid), congenitale afwijkingen aan de spraakorganen, chromosomale afwijkingen.

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Diagnostiek

Deelname

Nederland

Status: Werving gestart

(Verwachte) startdatum: 20-06-2012

Aantal proefpersonen: 100

Type: Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 20-06-2012

Soort: Eerste indiening

Toetsingscommissie: METC Erasmus MC, Universitair Medisch Centrum Rotterdam (Rotterdam)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL40006.078.12